

CZU 614.21(478-21)(091)

ISTORICUL SERVICIULUI DE MEDICINĂ INTERNĂ AL MUNICIPIULUI BĂLȚI (ANII 1872-2017)

Victor GOLUBCIUC,
IMSP SCM Bălți

Medicina internă în mun. Bălți cunoaște o lungă dezvoltare, evoluând de la o medicină generală la una specializată și acordată exigențelor zilei. Convențional, acest istoric poate fi împărțit în următoarele etape:

- Etapa de organizare a asistenței sanitare în or. Bălți (anii 1872-1917)
- Etapa interbelică de dezvoltare a serviciului sanitar (anii 1917-1940)
- Etapa de constituire a serviciului sanitar de stat, evoluția serviciului internist ca parte a acestui sistem (1940-1944-1950)
- Etapa de perfecționare și formare a serviciilor medicale specializate (1950-1974)
- Etapa de extindere, acumulare și funcționare a serviciilor medicale specializate, formarea cadrelor respective; activitatea științifico-practică (anii 1974-1990)
- Etapa de modernizare a bazei material-tehnice, valorificarea experienței acumulate (1990-2017).

Istoricul primului staționar organizat în or. Bălți datează cu 18.01.1822, zi în care și-a deschis ușile primul spital de 20 de paturi. La organizarea și deschiderea acestui spital a contribuit mult împlutnicul zemstvei, Viktor Karlovici Osmolovski, precum și primul medic D. Pinkenzon.

Etapa interbelică (anii 1918-1940) cunoaște o continuă dezvoltare a asistenței sanitare, numărul de paturi din spital majorându-se către anul 1927 până la 80, iar cu cele particulare atingea cifra de 120.

Anii postbelici au constituit o perioadă lungă de dezvoltare și extindere a tuturor domeniilor vieții publice, inclusiv a sistemului sanitar. În acea perioadă au activat: Bronștein, Chiselev, Itchis, Dunschi, Cracan, Vacarciuc.

În anii '70 ai secolului XX, Medicina internă devine specializată, cu secții de: cardiologie, gastrologie, pneumologie, endocrinologie, iar în 1979 este fondată secția de terapie generală cu 60 de paturi, fiind destinată pentru bolnavii de profil: reumatologic, hematologic, toxicologic, alergologic, nefrologic, precum și pentru pacienții cu dificultăți în diagnostic, inclusiv toate comele de etiologie neprecizată până în anul 1982. Ulterior, odată cu fondarea secției ATI, ultimii sunt internați în această secție.

Primul șef al secției de terapie generală a fost Tudor Vacarciuc; din anul 1979 până în anul 1982, iar din 1982 până în 1988 – Victor Golubciuc; în pe-

rioadă 1988–1999, șef al secției a fost Dora Novîțchi, în această perioadă V. Golubciuc fiind medic-șef adjunct – Medicină internă. Din anul 1999 până în prezent, șef al secției este V. Golubciuc.

Spitalul din mun. Bălți, în ultimii 25 de ani a avut statut republican, județean, iar actualmente e spitalul clinic municipal, fiind bază pentru studii postuniversitare prin rezidențiat din anul 1977. Au absolvit deja 101 rezidenți, care activează cu succes în instituțiile medicale din țară și de peste hotare. Unul dintre foștii rezidenți, Sergiu Golubciuc, a susținut teza de doctor în medicină (în 2006).

Un rol important în dezvoltarea medicinei interne în mun. Bălți, în ultimii 20 de ani, îi aparține dnei profesor Liliana Groppa, care, împreună cu colaboratorii catedrei au curat rezidențiatul în Medicina internă, venind cu lecții, rapoarte, cazuri clinice atât pentru medicii-rezidenți, interniști, cât și pentru medicii de familie.

Grație profesorului L. Groppa, s-a activizat și studiul științific și, ca urmare, au fost elaborate circa 23 de publicații în domeniile reumatologiei, hematologiei și al altor compartimente ale medicinei interne.

Pe parcursul ultimilor 30-40 de ani, la dezvoltarea medicinei specializate au contribuit medicii: A. Luțic în domeniul gastrologiei, V. Colibaba în endocrinologie, V. Pădure în bolile contagioase.

În secție au activat medicii: Lia Iachim, Sidonia Zigler, Serghei Ostapov, actualmente șeful secției de hemodializă și nefrologie, Victor Balea – șeful secției de medicină internă la Spitalul Feroviar din mun. Bălți, Olga Todorov, Vasile Lapteacru, Valentin Sofroni. Actualmente activează V. Golubciuc, șef al secției, atestat cu categorie superioară în Medicina internă și Reumatologie. Dna D. Novîțchi este atestată cu categorie superioară în Medicina internă și Reumatologie.

Medicii V. Golubciuc și D. Novîțchi, pe parcursul mai multor ani, au activat ca asistenți universitari prin cumul la USMF.

Dna E. Dubina este atestată cu categorie superioară în Medicina internă, iar dna D. Babii este medic-chimioterapeut.

Din iunie 2016, în cadrul secției activează dna L. Pascaru, medic-gastroenterolog de categorie superioară, asistent universitar prin cumul la USMF.

Medicii din secție participă activ la conferințe științifico-practice și congrese atât în țară, cât și peste hotare, inclusiv cu rapoarte și publicații, în comun având peste 70 de publicații.

Victor Golubciuc și Lia Iachim au colaborat la editarea cursului universitar *Actualități în Medicina Internă*, sub conducerea profesorului universitar, dr.h.ș.m., șeful Catedrei *Medicină Internă* nr. 1 FR și SC, dna. L. Groppa.

Din iunie 2016, în urma reformelor, secția de terapie generală devine secția de medicină internă, cu 67 de paturi, dintre care: 22 paturi – reumatologice, 10 – destinate bolnavilor de profilurile hematologic, alergologic, toxicologic, 15 paturi – profil gastrologic, 5 – endocrinologic, 15 paturi – chimioterapeutice, destinate internărilor pentru îngrijiri acute. Anual aici se tratează circa 1800-1900 de bolnavi, în anul 2016 s-au tratat 2229.

În procesul de diagnostic avem suport și investigații din cadrul spitalului, precum și cele din Centrul de Diagnostic din mun. Chișinău, Centrele *Magnific* și *Incomed*, Centrul German de Diagnostic, beneficiind de TC, RMN, scintigrafii, angiografii, echo-Doppler, investigații imunologice de laborator și consultații ale profesorilor din cadrul Spitalului *Sfânta Treime*, Spitalului Clinic Republican și Institutului Oncologic.

În final, menționăm că spitalul continuă să fie un centru curativ, multiprofil, care continuă tradițiile trasate de înaintași.

Surse de informare

Materialele Conferințelor științifico-practice, Bălți, 1972, 1997.

CZU 615.838+711.455(478)

STAȚIUNEA BALNEOCLIMATERICĂ CODRU ÎN CONTEXTUL MEDICINEI DE REABILITARE *Simion DAVID, Nicolae MELNIC, Andrei DAVID*

Stațiunea Balneoclimaterică *Codru* își începe activitatea la 19 mai 1959, în clădirile fostei Mănăstiri *Hârjauca*, raionul Călărași, cu o capacitate de 260 de paturi. Actualmente, stațiunea dispune de 460 de paturi, este specializată în tratamentul maladiilor aparatelor locomotor, gastrointestinal, urogenital, respirator și maladiilor sistemului nervos periferic.

În stațiune activează 14 medici, 35 de asistente medicale, specialiști în domeniile medicinei interne, medicinei fizice și reabilitării medicale.

Factorii curativi de bază sunt climatoterapia, apa minerală cu uz intern, sub formă de băi, dușuri și piscină, dar și nămolul curativ. Apa minerală hidrocarbonat sulfat de natriu este remediul principal în tratamentul maladiilor gastrointestinale, de ficat și ale căilor biliare, ale sistemul urogenital.

Factori performanți sunt terapia amplipuls, curenții diodinamici, eforeza, fonoforeza, magnetoterapia, laseroterapia, biotronterapia, undele milimetrice și ultrafrecvente, D-asanval, kineto- și hidrokinetoterapia. Secția de fizioterapie este înzestrată cu aparate de ultimă generație.

Natura de o frumusețe irepetabilă și încântătoare a pădurii, lacul din preajmă, abundența de oxigen și ozon creează condiții climaterice și de landsaft favorabile pentru tratament și odihnă.

În zona Stațiunii balneoclimaterice *Codru*, aerul atmosferic este de o puritate deosebită, comparativ cu zonele populate din preajmă, ceea ce permite a îmbina cu succes tratamentul balneologic cu terapia climaterică. Despre aceasta ne vorbesc rezultatele investigațiilor de laborator ale calității aerului atmosferic efectuate în Sanatoriul *Codru*, comparativ cu cele din or. Călărași și or. Ungheni.

Climatoterapia este folosită pe larg în complexul de tratament – aeroterapie, landsaftoterapie, ce contribuie esențial la ameliorarea funcției sistemului nervos, la îmbunătățirea somnului, a dispoziției, la fortificarea imunității și a calității vieții.

Tratamentul prin utilizarea internă a apei minerale este eficient în: tratamentul gastroduodenitei cronice cu secreție mărită, boala ulceroasă, colecistite cronice, dischinezii biliare, hepatite cronice cu activitate minimă, litiază renală, pielonefrite cronice. Totodată, apa minerală este administrată și sub formă de infuzii, decocturi, microclistere și hidrocolonoterapie.

Hidroterapia, în sensul larg al cuvântului, reprezintă utilizarea externă a apei în scopuri curative, procedurile de bază fiind băile, dușul Șarcot, dușul ascendent, circular, subacvatic, dar și hidrochinoterapia. În complexul de tratament sunt utilizate pe larg băile aromoterapeutice cu salvie, conifere, sare de mare și băile cu perle.

Peloidoterapia (nămolul curativ) în Stațiunea balneară *Codru* este unul dintre cei mai eficienți factori curativi în tratamentul maladiilor aparatului locomotor și ale sistemului urogenital. Secția de nămol dispune de 14 paturi, unde se aplică proceduri de nămol general, regional, sub formă de tamponare cavitate (rectale, vaginale), dar și eforeza cu nămol.

În tratamentul balneoclimateric complex, un rol important terapeutic și de reabilitare este atribuit masajului. În stațiune activează 12 masori.

Organizarea asistenței balneosanatoriale

Regula de altădată – etapele consecutive de tratament și reabilitare (policlinică, staționar, sanatoriu) – actualmente nu mai funcționează. 70% din pacienți procură biletul de tratament din cont propriu, astfel, 40% de pacienți vin în sanatoriu neinvestigați. Astfel, o parte dintre aceștia se prezintă fără fișă sanatorială, un procent mai mic sunt într-o stare decompensată, cu contraindicații pentru tratament balneosanatorial.

În vederea evitării acestor situații, dar și pentru dezvoltarea cooperării între medicii de familie și